

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului.

..... APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:	Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacției „Foaia Diecezană”; iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit administrației „TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ” în Caransebeș.	Prețul inserțiunilor:
Pe un an 240 Lei		Pentru publicațiuni oficiale, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei
Pe jumătate de an 120 „		
Pe un pătrar de an 60 „		
Un număr 5 Lei.		
Pentru străinătate pe un an 300 Lei.		

Adunarea generală a „F. O. R.”-ului.

Constituirea secției eparhiale, Caransebeș.

Pe urma hotărîrii comitetului central al „Frăției ortodoxe române”, asociația și-a ținut adunarea generală de constituire în Dumineca Samarinenței, dela 14 Mai a. c.

Câteva zile mai înainte am fost încunoscințați că din prilejul acestei adunări de temeluire a promițătoarei noastre asociații vom avea deosebita cinste să primim între noi pe Dl profesor universitar Dr. Valer Moldovan, fost ministru, membru în Comitetul central dela Cluj. Intervenind însă anumite împrejurări în Centru, în preseara zilei de 14 Mai am fost avizați, că Dsa de astă dată nu mai vine. În înțelesul îndrumărilor date, adunarea urma să fie condusă — precum de fapt s'a și condus — de către un membru al Consiliului general.

S'a convenit dar ca dintre cei doi membrii din Caransebeș, președinția adunării de constituire să se dea Dlui Dr. Cornel Corneanu.

La ora 5 după masă, în sala festivă a liceului „Traian Doda” în fața unei asistențe distinse și numeroase, în prezența Prea Sfințitului Episcop diecezan, a avut loc întâia și poate cea mai solemnă ședință a adunării generale.

Arhierul este primit cu zâmbete de bucurie și cu aplauze, ocupând fotoliul destinat. Corul teologilor întonează rugăciunea „Împărate ceresc” — totul se petrece ca într'un loc sfânt.

Președintele adunării Dr. Cornel Corneanu rostește următoarea prea miezoasă cuvântare:

Prea Sfințite Domnule Episcop.

Onorat Auditoriu,

„Statutul organic” a direcționat clerul și poporul din provincia noastră mitropolitană spre o viață bisericăscă intensă și bogată în roade creștinești. Dreptul garantat „poporului” prin acest Statut „de a participa în persoană sau prin reprezentanți la toate acțiunile bisericăști, școlare și fundamentale...” e cuprins în largă măsură și în „Legea și Statutul pentru organizarea bisericii ortodoxe române”. Soarta bisericii noastre este deci depusă în mâinile mirenilor, cari au preponderență numerică în corporațiile reprezentative ale ei.

Pe lângă problemele oficiale, cu caracter aproape numai administrativ, corporațiile reprezentative și executive ale bisericii, evident că au datoria să fie preocupate în largă măsură și de frământările sociale, cari impun astăzi cu hotărîre o nouă îndrumare a vieții creștinești.

Dar cadrele oficiale ale organizației noastre bisericăști se dovedesc a nu fi suficiente în lupta uriașă, ce trebuie să-o dăm în această epocă postbelică, — cu întregul ei cortegiu de acțiuni potrivnice evangheliei lui Christos, — pentru apărarea și consolidarea ortodoxiei, și prin ea, pentru spiritualizarea vieții creștinești.

Nevoia mobilizării și concentrării energiilor mirenești pentru apărarea legii strămoșești, care trebuie să rămână și în viitor ceea ce a fost în tot trecutul nostru de luptă națională: puterea nebiruită de echilibrare sufletească a națiunii, o resimțim cu toții cari avem răspundere pentru destinele neamului nostru întregit.

Această concentrare a mirenilor din Ardeal și Banat spre a sluji cu toată osârdia pe Mântuitorul și învățăturile Lui s'a împlinit într'o grandioasă manifestare ortodoxă și națională, în Dumineca ortodoxiei din acest an, la Cluj și cu ajutorul Părintelui nostru cel ceresc, invocat de ierarhii bisericii noastre, în frunte cu Patriarhul Țării, s'a temeliuit asociația „Frăția Ortodoxă Română”.

Lupta organizată de regenerare morală a neamului românesc a început deci!

Și astăzi suntem chemați și noi mireni acestei istorice eparhii bănățene, ca să ne înșurim fără zăbavă sub praporii de înfrățire ai acestei „Frății”, adumbrite de pacea și dragostea Mântuitorului. O facem cu dragă inimă și cu însuflețire, căci hrisovul de întemeiere a acestei noi fortărețe a credinței noastre dreptmăritoare, la cererea noastră, a evidențiat, și viața proprie și distinctă a Banatului, garantând ortodoxiei bănățene o afirmare specifică și proprie solului bănățean.

Obiectivele acțiunii „Frăției Ortodoxe Române” sunt următoarele:

1. Să realizeze în viața personală și familială a membrilor săi învățăturile Mântuitorului;
2. să determine domnia principiilor creștinești ortodoxe în toate domeniile vieții sociale;
3. să afirme și să apere în orice împrejurări credința ortodoxă, prestigiul și drepturile ei în viața de stat;
4. să prevină și să combată orice acțiuni dăunătoare bisericii ortodoxe și statului român întregit;
5. să promoveze sentimentul de solidaritate și de ajutor mutual între membrii săi;
6. să întrețină cultul eroilor și mucenicilor ortodoxiei românești și
7. să păstreze tradițiile și datinele strămoșești.

Scopuri sublime, cu tendință învederată de a crea o *ideologie ortodoxă* prin înfrățirea tuturor, cari deschid larg porțile minții și inimii lor, *ca să între în ființa lor Împăratul mării*.

Cei fără Dumnezeu sau cei cari din pricini viclene slujesc greșit lui Dumnezeu, francmasonii și comuniștii, revizionistii și extremiștii, dau năvală să ne sfărâme Legea să ne risipească Nația.

Pentru apărarea acestei Legi și acestei Nații, înfrățite indisolubil prin jertfe infinite, avem nevoie de *solidaritatea ortodoxă*, căreia trebuie să-i subordonăm toate patimile și toate considerațiile personale și materiale, noi toții, cari credem într'una, sfântă, sobornicească și apostolească Biserica.

Iată rostul și rațiunea de a fi a acestei „Frății bănățene”.

Accentuez *frăția bănățeană*, căci ea odrăsleşte în aceste momente de temeluire, din sufletul nostru bănățean, intocmai cum izvorește din însuși Christos apa credinței ce curge spre viața vecinică, pe care Iisus o dăruiește la fântâna lui Iacob femeii din Samaria.

Din preajma orașului iudeu Sichar, într'un amurg de seară de acum 19 veacuri, Mântuitorul enunțând dumnezeescul adevăr: „Duh este Dumnezeu și cel ce se închina lui să se închine cu duhul și cu adevărul”, — trimite lumii îndemnul sfânt: „ridicați ochii voștri și priviți, căci semănăturile sunt albe pentru seceriș. Acum primește secerătorul plata sa și adună rod pentru viața vecinică, ca să se bucure împreună și semănătorul și secerătorul”. (Ev. Ioan c. 4.)

Prea Sfințite Stăpâne, rugați-vă Domnului, ca în *curând* noi, secerătorii, să ne bucurăm împreună cu Prea Sfinția Ta de rodul ce-l vom secera din sămânța ce o aruncăm astăzi, clerici și mireni, în pământul istoric al Banatului și binecuvântați acest indemn al nostru...

Doamnelor, Domnilor,

Creștini adevărați fiind avem datorința, să luăm parte activă la jugul lui Christos, și la biruința împărăției Lui.

În evanghelia către Mateiu cap. 11 v. 29, Iisus spune poporului: „Luăți jugul meu asupra voastră și învățați dela mine, căci sunt blând și smerit cu inima, și veți găsi odihnă pentru sufletele voastre, *căci jugul meu este blând și sarcina mea este ușoară*”. Prin aceste cuvinte Mântuitorul indică dreptul dar și datoria participării mirenilor la apostolat și la împlinirea idealurilor bisericii. Este de obște cunoscut, că astăzi cuvântul pus de mireni pentru biserică de multe ori este mai ascultat decât cel al preoților și de multe ori mireni pătrund mai lesne în locuri, unde preoții nu pot intra.

E necesar însă să precizăm dintru început, că apostolatul laic nu înseamnă distrugerea principiului ierarhic. Dimpotrivă, ierarhia este păstrătoarea și veghețoarea depozitului de credință, iar mireni sunt colaboratorii ei.

Din cele mai cărunte vremuri, biserica a rezervat mirenilor un însemnat rol în împlinirea ordinii sociale creștine. Astfel Sf. Ioan Gură de aur a fost un mare îndrumător al apostolatului laic.

Iată cum concepe acest mare dascăl și cuvântător bisericesc din veacul al IV-lea în întâia sa cuvântare contra Evreilor rolul mirenilor din epoca sa: „Vă conjur ieșind dela această adunare, puneți-vă fără zăbavă în urmărirea acestui vânat. Fiecare din voi să-mi aducă aici câte unul din acești bolnavi.

Dar, să ne închipuim că aceștia n'ar fi așa de numeroși. Uniți-vă atunci, doi sau trei, zece și chiar douăzeci, pentru a-mi aduce unul. Eu, văzând pescuitul abundent în mrejele voastre, vă voi pregăti o răsplătă prețioasă. Dacă aș vedea împlinite sfaturile pe cari vi-le dau astăzi, m'aș ocupa cu mai multă râvnă de vindecarea acestor nenorociți, iar odată cu ei și voi ați culege mari foloase.

Nici o clipă de întârziere deci: femeile să se ostenească a câștiga pe femei, bărbații pe bărbați, sclavii pe sclavi, cei liberi pe cei liberi, copiii pe copii, toți într'un cuvânt, puneți-vă cu zor în căutarea acestor nefericiți și veniți la întrunirea noastră viitoare pentru a primi aici laudele noastre și mai ales pentru a lua răsplata bogată a lui Dumnezeu, care e cu mult superioară stăruințelor și puterilor noastre”.

Apostolatul laic reclamă deci în slujba sa toate vârstele și profesiunile. Toți avem datoria de a lucra pentru Christos, unii prin o acțiune directă și conștientă, alții numai prin exemplul bun.

Cel mai mare umanist și erudit al secolului al XVI-lea, Erasmus de Rotterdam, îndruma apostolatul spre următoarele cadre:

„Numele lui Christos să fie cea dintâi rostire a copilului. Din Evanghelia Sa să se cultive cei dintâi ani ai copilăriei și numele lui Christos să fie în așa chip înfățișat copiilor, încât să-l iubească. Să se cultive aceste studii atâta timp, până ce prin creștere au ajuns bărbați desăvârșiți în Christos. Fericiti acei pe cari îi apucă moartea în aceste studii”.

Și catolicismul și protestantismul și-au însușit această fericitoare învățătură, creiând asociații pentru regenerarea sufletului și pentru desrobirea energiilor religioase. În Germania numai o singură asociație de

tineret numără ca membrii 400 mii de băceți și 800 mii de fete.

Imaginați-vă apoi roadele misionarismului ce-l deslășoră cu un sistem vrednic de admirat „Asociațiunea catolică”, cea mai vastă organizație a laicilor de acest gen.

Revenirea la concepția creștină, verificată de două mii de ani de istorie, este astăzi busola de orientare națională și socială a tuturor neamurilor, conștii de viitorul lor.

Deaceea și chiriarhul acestor plaiuri desrobite ale Ardealului și Banatului, înalt Prea Sfințitul Mitropolit Dr. Nicolae Bălan, îndrumă F. O. R.-ul spre „închegarea unui front unic al sufletelor, al convingerilor, cimentat printr'o credință care să mute munții și să oprească puvoicul cutropitor al barbariei. Această credință nu poate să fie alta decât aceea sfântă ortodoxie, concrescută cu sufletul nostru care scăpare s'a făcut nouă din neam în neam și care ne-a mai hărăzit un rol providențial în istoria universală...”

Să închegăm deci acest front unic al sufletelor noastre bănățene și să rugăm pe Prea Sfințitul nostru Episcop diecezan, Iosif, ca binecuvântând acest modest început al nostru, să ne acorde prețiosul Său concurs în calea grea, dar mântuitoare de suflete, pe care pornim astăzi.

Dumnezeu fie cu noi și să ne aibă în paza sa!

Din însărcinarea Comitetului general și din însărcinarea Comitetului pregător deschid adunarea de constituire a F. O. R.-ului, secția eparhială a Caransebeșului.

Cuvântarea se răsplătește cu însuflețite aplauze ale asistenței.

Urmează constituirea biroului, care la propunerea Dlui colonel în pensiuine Romulus Boldea se primește în chipul următor: președinte Dr. Cornel Corneanu, secretar Nicolae Cornean, membrii verificatori: Matei Armaș și Dimitrie Sgăvêrdia.

Ia cuvântul Prea Sfințitul Episcop diecezan care salutând pe cei prezenți, spune între altele, cam acestea: „La prima vedere s'ar părea că „Frăția ortodoxă română” este o asociație de prisos, cu deosebire că noua noastră lege bisericească dă elementului mirenesc o largă participare la viața ei conducătoare. Și totuș nu este așa. Pe Mântuitorul Christos Cel înviat din morți cine l-a propovăduit; cine a adus cuvântul mântuitor spre știrea și bucuria tuturor? Toți, toată suflarea credincioșilor cari au crezut în El și au luat cunoștință de învierea Lui. Deasemenea *tuturora* li-a fost trimis Mângăetorul promis la Înălțarea Lui la cer. Deci toți avem datoria să luptăm în biserică pentru biserică. Iar mucenicii și sfinții — cari erau și dintre preoții lui Iisus și dintre ceilalți aderenți devotați ai Săi, e o dovadă mai mult, că bine umblă toți, cari umblă pe urmele lui Christos!... Ceeace însă e de căpetenie, asociația trebuie să fie vie, să se manifeste zi de zi în faptele și

activitatea membrilor ei și atunci darul Bunului Dumnezeu va fi cu membrii ei”.

Înțeleptele cuvinte și sfaturile Prea Sfințitului au fost urmate de aplauzele tuturor; corul teologilor a intonat „Întru mulți ani, Stăpâne”.

Se dă apoi cuvântul Dlui Dr. Mihail Gropșianu, fost procuror general la Curtea de Apel din Timișoara, fost senator, de prezent avocat în Timișoara.

Dsa înainte de toate face mărturisirea, că e bănățean, deci un om sincer. „Biserica — a spus Dl Gropșianu — ne-a mântuit în trecut de toate relele; până acuin 15 ani, știm ce a fost ea pentru noi. Și cu ce am răsplătit-o noi? Care-i recunoștința noastră pentru imensele ei servicii? Niciuna, nimic. Astăzi corabia ei plutește pe mări agitate. Ce vom face?” Intr'o pornire de avânt, vorbitorul provoacă ridicarea publicului legându-l să facă jurământ, că de-acum vom avea grijă de biserică, mântuitoarea sufletelor noastre.

În ritmul de mare însuflețire, stârnită de vocea oarecum profetică a distinsului bărbat, asistența întreagă e captivată; se propune și cu multă bucurie se primește proclamarea Dlui Dr. Mihail Gropșianu de membru de onoare al Secției eparhiale Caransebeș a „For”-ului.

Se alege o comisiune de candidare pentru alegerea organelor secției. Comisiunea e prezidată de Dl Colonel Romulus Boldea, având de raportor pe Dl Dimitrie Sgăvêrdia, director eparhial. Membrii: Dr. Dimitrie Borca medic în Buziaș, Aurel Moaca consilier referent eparhial Caransebeș, Octavian Furlugeanu fost prefect, Ing. Pavel Goanță președintele Comunității de avere.

După o deliberare destul de îndelungată, raportorul prezintă lista membrilor din diversele organe de conducere ale secției.

Se propun anume: președinte Dr. Cornel Corneanu, asesor consistorial i. r., fost prefect, deputat și senator; vicepreședinți: Dr. Victor Mercea avocat, Decanul Baroului avocaților în Timișoara și Colonel Romulus Boldea fost prefect în Caransebeș; secretar Nicolae Cornean consilier referent eparhial în Caransebeș; cassar Dimitrie Jianu șefcontabilul „Comunității de avere” în Caransebeș.

Membrii ordinari: Prof. Matei Armaș, directorul liceului „Traian Doda” în Caransebeș; Ing. Ștefan Bornuz, directorul „Comunității de avere” Caransebeș; Dr. Dimitrie Borca, medic în Buziaș; Dr. Petru Corneanu, avocat, fost prefect în Oravița; Dr. Iuliu Coste, avocat, fost prefect în Timișoara; Octavian Furlugeanu, fost prefect și deputat în Bocșa-română; Ing.

Pavel Goanță, președintele „Comunității de avere” în Caransebeș; Dr. Mihail Grosșianu, avocat, fost senator în Timișoara; Pavel Jumanca, învățător, fost deputat în Caransebeș; Dr. Pavel Liuba, avocat, fost primar în Oravița; Dr. Vasile Loichița, prof. universitar în Cernăuți; Dr. Constantin Murariu, medic, fost senator, în Logoj; Aurel Moaca, consilier referent eparhial în Caransebeș; Dr. Titus Popovici, avocat, fost deputat în Logoj; Dimitrie Sgăvêrdea, secretar consistorial în Caransebeș.

Membrii suplenți: Filaret Barbu, profesor de muzică în Logoj; Dr. Virgil Budințian, medic, fost prefect, prof. la Academia Teologică în Caransebeș; prof. Mihai Drugărin, dir. liceului „Generalul Drăgălina” în Oravița; Ing. Petru Fotoc, inspector silvic la „Comunitatea de avere” în Caransebeș; George Neamțu, directorul școlii primare în Caransebeș; Dr. Dimitrie Novacescu, avocat în Caransebeș; Constantin Vladu, prof. la Academia Teologică în Caransebeș.

Censori a) ordinari: Dr. Aurel Oprea, avocat, fost Consilier de Curte de Apel în Bocșa-montană; Constantin Călțiu, iun. director de bancă în Caransebeș; Nicolae Domășneanu, prof. la liceul „Traian Doda” în Caransebeș.

Censori b) suplenți: Ioan Duicu, primpretor în Buziaș; George Molin, directorul Gimnaziului în Recița-montană; Traian Țunea, prof. la Școala Normală din Caransebeș.

Lista propusă este primită în întregime, declarându-se fiecare în parte de ales.

La cuvântul Dl consilier referent eparhial Romul G. Ancușa aducând salutul clerului pentru această frumoasă intenție și faptă a mirenilor, care a adus la înființarea Frăției ortodoxe române. Dorința dsale este ca între preoți și mireni, pe terenul larg al ogorului creștinesc, să stăpânească „un Domn, un Duh”. Cuvântul Dsale e aplaudat de asistență.

Gheorghe Bălțean, învățător în Toplet, cu accent deosebit de mișcat își destăinuște bucuria sa pentru noua asociație, pornită din cel mai cald simț creștinesc. Ea e necesară ca să ne umple bisericile goale, e necesară ca să dea exemplu, să dea puls de viață pretutindenea, în familie și în societate.

După acestea președintele declară lucrările adunării generale terminate, închizând ședința. Corul studenților teologi a încheiat programul festiv cu tropariul „Bine ești cuvântat Christoase...”

Seara a avut loc concertul Corului Catedral. Cu un program predominant în admirabile cântări religioase. Corul condus de Dl profesor Constantin Vladu a știut să recolteze aplauzele

tuturor, cari s'au știut ridica la înălțimile de solemnitate ale zilei.

...La cele arătate ce ar mai fi de adăogat? Poate ca gândul frumos și înfrățitor de Duminecă să răzbească adânc în inimi și departe între toți românii noștri ce se zic *creștini ortodoxi!*

In slujba apostolatului.

De: **Iacob Crețiu.**

(Continuare)

Luni dimineața în 24 Aprilie a. c., cele trei autobuse, cari părăsiseră Caransebeșul de două zile, cu tot timpul nefavorabil, se grăbiau să lase în urmă Moldova-Nouă, căci mai aveau de parcurs mulți kilometri.

Deodată cu ziua, începuse să se ciarnă ca prin sită, o ploaie, care îți făcea impresia că n'are să mai înceteze. Voioșia și vorbele de spirit, cari produceau râsete, nu părăsiseră însă pe coriști, iar arătătoarea dela kilometraj înregistra avansuri.

Cu tot drumul destul de rău, plin de gropi, autobusele înaintau alungându-se și după două ore de mers, tot prin pădure, intrăm în „Cărbunari”, după care, la mai puțin de 1 km., urmează „Ștenăpări”, două sate tot de olteni locuite și înființate Sate sărăcicioase, locuite de oameni cari își câștigă din greu existența în mijlocul codrilor și prin minele din Anina, rămân și ele în urmă.

Din Ștenăpări drumul coboară în serpentine scurte drept în jos spre Sasca-Montană, un târgușor foarte simpatic. Cei 5 km. dela Ștenăpări până la Sasca-Mont., formează „priporul” numit „Gheorghe”. Drumul cu serpentinele sale scurte este foarte periculos, dar oferă cele mai pitorești priveliști din aceste părți. *Sasca-Montană*, văzută de pe „Gheorghe”, îți face impresia — prin felul cum este așezată — că este stațiunea balneară „Băile-Herculane”. Deoparte și de alta stânci pleșuve, cari se ridică drept spre cer, iar jos, aleargă grăbit spre *Nera*, apa ce coboară din „*Susara*”, loc de vilegiatură, cercetat pe vremuri până și de bogații Budapestei.

La Sasca-Montană, întâmpinarea făcută de părintele Aurel Mihailoviciu, tânărul preot din Sasca-română, sat așezat nu departe de Sasca-montană, însoțit de numeroși parohieni ai săi, ne-a surprins foarte plăcut. Aci, după un mic popas de vre-o 1/2 oră și creștinești discuții cu credincioșii tânărului slujitor al Domnului, autobusele, traversând Sasca-Montană, trec podul de fier de peste *Nera*, râul „Almăjului” și după

$\frac{1}{2}$ oră intră în „Slatina-Nera“, primul sat după Sasca, în drum spre Oravița. Panta odată urcată, după ieșirea din Slatina-Nera, drumul — după o scurtă distanță — începe a coborî din nou, dar în spre *Macoviște*. Sat micuț, dar simpatice, bine așezat, la răspântii de drumuri și într-o vale, pe cât de fertilă prin pământul său scaldat de apa „*Vicinelui*“, pe atât de bogată în priveshti, cari au ce oferi ochiului dornic de frumusetile naturii.

Satul întreg, prin felul cum se prezintă, spune tuturor trecătorilor, că este locuit de oameni harnici, buni gospodari. Biserica strămoșească, așezată în mijlocul satului, zidită în 1896 sub păstorirea înțeleaptă a albitului de ani preot *Pavel Brânzei* și azi slujitor al sfântului altar, face cinste atât credincioșilor din această comună cât și păstorului lor sufleteș.

Bătrâni și tineri, femei și fete, copiii de școală îmbrăcați de sărbătoare, în frunte cu neobositul și mult iubitorul de biserică inv. director *Emanuil Imbri*, toți în jurul venerabilului lor preot, așteptau sosirea noastră, înaintea sfintei biserici, cu toată ploaia, care se cernea ca prin sită.

Autobusele au stopat și membrii „Corului Catedral“ au coborât să aducă imni de laudă Creatorului și în biserică din acest îndepărtat sat de centrul eparhiei.

Salutați în numele credincioșilor de către părintele *Pavel Brânzei* prin creștinescul: „*Christos a înviat!*“, am fost primiți cu cuvinte adânc simțite, venite par'că din trecutul îndepărtat și sbuciumat, plin de lupte, al sfintei noastre biserici, prin glasul vibrant de emoția momentului, a slujitorului conștiincios de aproape jumătate de veac în via Domnului.

Exteriorizindu-și în cuvinte nemăestrite și spontane, pline de căldură, pornite din inimă la inimi, bucuria ce o simțea în sufletul său în acele momente înălțătoare și de mare sărbătoare pentru comuna pe care o păstorește de atâția ani, părintele Brânzei, ne-a rugat să comunicăm Prea Sfințitului nostru Stăpân și Arhiereu, ceea ce am văzut la Macoviște, și să asigurăm pe Prea Sfinția Sa, că poporul formează zid indestructibil în jurul sfintei noastre biserici străbune, urându-i Arhipăstorului său încă mulți ani de fericită păstorie.

În numele „Corului Catedral“ răspunde avântat pâr. protodiacon profesor Ioan David dela Academia teologică, arătând scopul îndepărtatelor noastre deplasări.

Mulțumind pâr. Pavel Brânzei și credincioșilor pentru felul cum au știut să primească pe cei cari au venit din centrul eparhiei, ne-

mănați de interese lumești, ei numai pentru a preamari pe Dumnezeu prin cântare alături de poporul drept credincios, îi asigură că vom duce cu noi impresii cari vor rămâne neperitoare, și vom comunica Prea Sfinției Sale, dragostea ce o au față de biserică părinților lor și față de Arhipăstorul lor, credincioșii din simpatice comună Macoviște.

Mișcat sufletește poporul a intrat apoi în sfânta biserică, care devenise neîncăpătoare. În biserică s'a oficiat de către părintele Pavel Brânzei un mic serviciu divin împreună cu: „Rugăciunea de călătorie“. Responsoriile la ectenii dându-le „Corul Catedral“, puteai ceti pe față credincioșilor, efectul cântării noastre bisericești bine executată de un cor bine pregătit. Priceasna „*Mântuire*“ executată apoi de către cor, a fost cu adevărat mișcătoare și regeneratoare de suflete.

În urma multelor deplasări făcute cu Corul în cuprinsul eparhiei, și a constatărilor făcute, accentuăm și de astă dată, necesitatea existenței în fiecare parohie a câte unui cor bisericesc, care să ia parte activă la oficierea serviciilor divine. Vraja cântării asupra sufletului omenesc, e incontestabilă. Și, acolo, unde preotul cu învățătorul, trăiesc în deplină armonie, și sunt una — așa cum este la Macoviște — atunci când este vorba de biserică și școală, credem că foarte ușor se poate înjgheba și susține un asemenea cor.

...Autobusele urcând o pantă plantată pe ambele părți ale drumului de țară, cu vii foarte bine îngrijite, *Macoviștea* rămâne și ea în urmă. Scăpați de pantă, drumul devine întins și nu peste mult intrăm în hotarul frunțașei comune: *Răcășdia*, deocamdată locul de reședință al protopresbiterului tractului Bisericii-Albe.

...Ploaia ne însoțește mereu, *Răcășdia* rămâne și ea departe în urmă și la ora 5 p. m. sosim în *Oravița*, capitală de județ.

Oprindu-ne la școala din curtea bisericii din Oravița-română, pâr. Ioan Lazăr capelan protopresbiteral face îndată încercarea, pentru a se putea odihni puțin fiecare, la ora 9 scara fiind aranjată de mai înainte, *Concertul* pe care avea să-l dea „Corul Catedral“ în capitala jud. Caraș, vestit prin corurile și fanfarele sale.

„Concertul“ dat de „Corul Catedral“ în sala teatrului comunal din Oravița, care a fost arhiplină, după afirmațiile tuturor orăvițenilor prezenți, cunoscători ai muzicii, a reușit deplin, publicul plecând foarte mulțumit.

Cu un program foarte bogat, anume pregătit pentru acest concert aranjat în Oravița, interpretare, executare și o cunoscută prezență

de spirit a dirijorului, care își stăpânește oriunde s'ar găsi, în mod vădit corul, în așa fel pregătit, încât l-a identificat cu sufletul său, publicul cărașan a fost delectat aproape 3 ore.

Aplauzele frenetice, spontane, și nenumăratele „bis“-uri, au fost justificate printr'o reușită mai pe sus de orice așteptare, iar doinitorii „Graniței“ au avut posibilitatea să petreacă o seară plăcută în mijlocul doinitorilor „Cărașului“.

(Urmează).

„Isaia I. Suru: Ce este un concordat cu Vaticanul?“

Aproape o lună de când a ieșit de sub tipar cartea D-lui profesor de teologie Isaia Suru intitulată: Ce este un concordat cu Vaticanul. Lucrarea are 170 pagini, costul Lei 60.

Publicându-se și în Foaia noastră, onorații ei cititori au putut să ia directă cunoștință de ea; dreptaceea nu vom face lucrării o critică detaliată, cu atât mai puțin o critică științifică.

Vom încerca să vedem întrucât autorul reușește într'adevăr să ne dumirească asupra concordatului, să ne spună: ce este un concordat cu Vaticanul.

Eșalonată pe mai multe capitole, lucrarea îmbrățișează toate aspectele multiple ale chestiunii, tratându-le cu metodă și critică științifică.

Incepe cu un mic istoric al concordatului român din 1929, respectiv cu antecedentele aceluia. Aceste antecedente, istoria poporului român, caracterul său, cu un cuvânt nimic nu necesita încheierea unui concordat cu Papa dela Roma. Ele însă duceau într'acolo și fatal a trebuit să-l avem și noi cum îl au aproape toate popoarele.

Dar popoarele adevărate statele celelalte sunt catolice, au populație în majoritate catolică? Acolo pare a nu avea nici o noimă un asemenea tratat? Totuș Papii îl încheie cu toți și l-au încheiat acum patru ani și cu noi, cari abia avem $\frac{1}{4}$ populație romano- și greco-catolică.

Concordatele par a fi tratate internaționale, dar nu sunt. Le lipsesc elementele constitutive ale unui asemenea tratat. Juriștii și toți savanții sunt împotriva acestor concordate, Papa însă are și juriștii săi, cari se silesc să legitimizeze caracterul de tratat internațional al concordatelor.

Forma lor maschează destul de bine forma tratatelor.

În fond însă concordatele nu sunt altceva decât totatătea tentacule de a răzbi în inimile națiunilor, a celor necatolice spre catolicizare și a celor catolice spre efectivă conducere.

Conducătorii statului nostru au favorizat încheierea concordatului, și ce e mai mult, au dat Papei un fel de concordat privilegiat; nici statul italian n'a cedat prin concordat aceea ce am cedat noi.

De aci temerea tuturor ca și a autorului, căci zice: „La început, după ce concordatul a fost încheiat și ratificat, se părea că spiritele se vor liniști. Dar iată că oridecâteori se dă prilej, fie direct, fie indirect, consecințele funeste ale concordatului mereu sunt scoase în evidență, încât felul cum a fost soluționată această chestiune, va deveni pentru statul român, o nouă problemă de rezolvit“.

Mare partizan al colaborării, al interdependenței — să zic așa — dintre biserică și stat, autorul se arată îngrijorat, de pe urma concordatului din 1929, pentru viitorul statului cu deosebire. Vede totuș deschise „toate căile de ofensivă“ contra bisericii ortodoxe; ba mai mult, temerea mare e că, pe nesimțite, în ritmul acesta ofensiv al concordatului „țara noastră este și va fi în slujba prozelitismului catolic — țara care nu e altceva decât organizația juridică a națiunii române ortodoxe“.

Pulsează deci o juvenilă dragoste de neam în această espunere, întemeiată dealtfel pe unele argumente istorice și științifice.

Adevărul însă e mai la mijloc. Noi cunoaștem date din trecutul nu prea îndepărtat al Țării românești, când țara, adevărat conducerea ei organizată n'a prea fost ortodoxă. Câteva nume și o împrejurare: Spiru Haret — secularizarea — Ghenadie Petrescu...

Națiunea organizată „legal“ e mult mai puțin ortodoxă, decât sufletul poporului român. În starea lui instinctuală acesta e mai bun, mai religios și mai ortodox decât așezat pe fotolii.

În acest popor, în sufletul lui ne rămâne înfipt scutul apărător de toate necazurile și vicisitudinile vremurilor, el ne va apăra și de concordatul cu Vaticanul!

La un cerc pastoral....

Duminecă în 2 Aprilie a. c. la chemarea noului protopresbiter tractual am descins în comuna în care își are reședința șeful semănător al neghinei baptiste în ogorul mănos al ortodoxismului de pe plaiurile frumoase ale Almăjului.

Prilipeți!... Satul în care locuiește acela căruia „frații“ (!) săi bapțiști îi zic: „Ioan Botezătorul“. Acela care înșelând pe alții în ale credinței, are astăzi gura plină cu dinți de aur și casa împodobită cu destule covoare persane... El uită că „Ioan Botezătorul“ (cel adevărat) „avea îmbrăcămîntea lui din peri de cămilă și brâu de curea împrejurul mijlocului lui, iar hrana lui era acride și miere sălbatecă“ (Matei 3, 4).

E ora 3 după masă. La locuința preotului Eremia Borchescu din Prilipeți au sosit: Prea On. Domn Protopresbiter Iosif Câmpianu din Prigor și preoții: Timotei Borchescu din Borloveni-vechi, Ioan Goanță din Bozovici, Nicolae Careba și Tiberiu Șuta din Rudăria. Clopotul bisericii vestește vecernia. Ne îndreptăm cu toții spre biserică. În prezența unui frumos număr de credincioși de toate vârstele — bărbați și femei — se oficiază Vecernia de către Prea Onor. Domn Protopresbiter Iosif Câmpianu asistat de preoții: Ioan Goanță din Bozovici și Nicolae Careba din Rudăria. Corul de sub conducerea Dlui director pens. Ioan Bojincă dă răspunsul. Învățătorii și elevii lor de școală par că vreau să-ți spună într'un glas că școala va fi întotdeauna alături de biserică în lupta ce se dă pentru luminarea poporului în contra întunecului necunoștinței.

Vecernia e gata!... Lumea din biserică stă cu privirile și urechile ațintite să vadă și să audă ce are să se mai întâmple...

Ortodoxismul.

P. O. D. Protopresbiter Iosif Câmpianu într'o cuvântare rostită cu glasul omului versat în cunoștințele teologice arată că Mântuitorul Christos și apostolii Săi au întemeiat o singură biserică: creștină ortodoxă. În decursul vremii cauze lumești păcătoase au desbinat biserică și dintr'una singură s'au făcut mai multe. Face un mic istoric al acestor desbinări. Explică ce trebuie să înțelegem prin biserică vie și biserică ca locaș de închinăciune. Spune că rugăciunea e primită în orice și ce timp s'ar face, dar locul special pentru rugăciune rămâne biserică. Aci — mai mult ca oriunde — omul trebuie să fie desbrăcat de toate patimile și cu gândul ațintit spre Dumnezeu. Insuși Mântuitorul a spus, că: „unde sunt doi sau trei adunați întru numele meu, acolo sunt și eu în mijlocul lor“. (Matei 18, 20). Locul potrivit e Biserica ortodoxă: unica adevărată. Dreptul de a administra tainele dumnezeiești s'a dat apostolilor și prin ei urmașilor lor legitimi: episcopii și subalternii lor: preoții și diaconii. Sfânta Scriptură adevărește: „... ori câte veți lega pe pământ vor fi legate în cer; și ori câte veți deslega pe pământ vor fi deslegate în cer“ (Matei 18, 18). Apostolilor li s'a dat puterea și dreptul de a predica evanghelia (Marcu 16, 15—16) și nu tuturor oamenilor cum zic bapțiștii și toți sectarii. Deasemenea apostolilor și urmașilor lor, s'a dat a cunoaște tainele împărăției cerurilor. Dovadă: atunci când ucenicii îl întreabă pe Iisus: „pentru ce în pilde grăești?“ le răspunde: „pentru că vouă este dat a ști tainele împărăției cerurilor iar aceloră (poporului) nu s'a dat“ (Matei 13, 10—11). Tot lor li s'a spus: „iată eu cu voi sunt în toate zilele până la sfârșitul veacului, Amin“.

Prea On. Domn Protopresbiter Iosif Câmpianu își încheie apoi cuvântarea sa întrefesută încă de o mulțime de citate din sfânta Scriptură cu nădejdea că ascultătorii vor fi înțeles că singura biserică adevărată și mântuitoare este biserică creștină-ortodoxă având organele ei ierarhice conducătoare. Datoria noastră e ca să strângem rândurile împrejurul ei ca să o apărăm în contra tuturor aceloră — ori cine ar fi ei — cari intenționează să o batjocurească.

Bolșevismul.

Pr. Ioan Goanță din Bozovici dezvoltă într'o frumoasă și însuflețită cuvântare cauzele actualei decăderi religioase din Rusia. Lămurește noțiunile de „bolșevic“ și „bolșevism“. Arată prin dovezi eclatante urmările funeste pentru poporul rusesc, ale acelor greșit interpretate principii de „libertate, egalitate și fraternitate“ trâmbițate de conducătorii sovietici. Dezvoltă cele prezise — în această legătură — de Evangelistul Marcu și Apocalipsul lui Ioan (cap. 6) ca raportându-se la starea lumii dinainte, din timpul și de după războiul mondial. Starea Rusiei e deplorabilă. N'au dorit-o niciodată rușii și Doamne apără-i pe toți de ea. Înfațșează pe bapțiști ca agenți, parte conștienți iar parte inconștienți, ai comunismului. Decăderea religioasă a poporului din Rusia a adus cu sine mizeria poporului și anarhia în țară. „Bapțiștii — lupi răpitori îmbrăcați în piei de oi — sunt precursorii bolșevismului în tot locul“. Fiind bapțiștii oameni primejdioși pentru stat și biserică noastră trebuie supravegheați în tot locul cu mare atenție. Arma cea mai puternică împotriva tuturor relelor este sfânta cruce și învățătura bisericii noastre ortodoxe creștine.

Ateismul și crucea.

Al treilea care a ținut o mică cuvântare a fost subsemnatul. În antiteză am arătat starea din Italia și Rusia de astăzi și problema: ateismul și sf. crucea cu rezultate dezastruoase ale ateismului și frumoase ale sf. crucei care este cea mai puternică armă împotriva diavolului.

După aceasta Prea On. Domn Protopresbiter încheie, în câteva cuvinte, șirul cuvântărilor dorindu-le credincioșilor toate cele bune și tărie în ale credinței.

Preot **Tiberiu Șuta.**

Din cuvintele Scripturii.

Fericit este omul care a aflat înțelepciunea și omul care câștigă înțelegere, căci câștigurile ei mai bune sunt decât câștigurile argintului și venitul ei decât al aurului.

*

Nu opri binefacerea celuiia ce se cuvine.

*

Mila și adevărul să nu te părasească; leagă-le în jurul gâtului tău, scrie-le pe tabla inimii tale!

*

Frica lui Dumnezeu curățește inima.

ȘTIRI

Pentru locul de închinare „Piatra Scrisă“ de lângă comuna Armeniș, a donat funcționarul eparhial George Borlovan o acție în valoare nominală de 500 Lei, care acție s'a primit cu mulțumită.

Preoți distinși de guvern. Din ziare am aflat, că s'ar fi conferit medalia Ferdinand I. următorilor preoți din eparhia noastră: Nicolae Novacovici din Gârbovăt, Simeon Bartolomeiu din Vrăniuți, Iosif Drăgoi din Globurău și Cornel Paneiovan din Iertof. Deasemenea a fost decorat catihetul Constantin Dure din Logoj.

Mesajul d-lui Roosevelt pentru pace. Președintele Statelor Unite a adresat tuturor popoarelor lumii un mesaj pentru pace. Țara noastră fiind legată în alianța Micii Înțelegeri, va da un răspuns consimțit de cele trei state. În orice caz România privește cu simpatie mesajul Roosevelt, și suntem siguri că și răspunsul trebuie să fie favorabil.

Scutiri de taxe. Legea pentru așezarea impozitelor asupra spectacolelor publice scutește de orice taxe: reprezentațiile cinematografice organizate în școli; de impozitul pe spectacole: reprezentațiile de artă dramatică, concertele, șezătorile culturale împreunate cu teatru și concert, date în comunele rurale de către societățile culturale, de comitetele școlare, de cercurile și fanfarele țărănești.

„CATIHETICA“

păr. profesor Dr. Petru Barbu costă
60 Lei + spesele de transport!

Prăvălia din colțul casei diecezane No. 169 din loc (unde a fost cândva „Severiniana“) este de închiriat. *Ofertele sunt a se înainta fără amânare Consiliului eparhiei ort. rom. a Caransebeșului.*

AVIZ.

Librăria Diecezană
cumpără ceară curată

cu prețurile cele mai avantajoase.

Proprietatea Consiliului eparhiei ort. rom. a Caransebeșului.

VILA DOBOȘAN DIN BĂILE ERCULANE

Otel cu bun renume aproape de centru. — Apaduct, lumină electrică, serviciu prompt, prețuri moderate. Regiune romantică de o frumusețe rară. — Vila stă oaspeților la dispoziție începând cu 1 Maiu până la sfârșitul lui Octomvrie. — Informațiuni dă:

Administrația „Vilei Doboșan“
din Băile-Erculane.

Obiecte bisericesti
dela cele mai renumite fabrici, se află
de vânzare la Librăria Diecezană.

Mersul trenurilor

dela 15 Maiu 1933 din gara Caransebeș

Dela Orșova spre Timișoara			Dela Timișoara spre Orșova		
Sosește		Pleacă	Sosește		Pleacă
4:40	Personal	tren local	1:41	Personal	tren local
tren local	Personal	4:50	tren local	Personal	2:15
5:48	Accelerat	5:55	7:43	Personal	tren local
tren local	Personal	10:10	9:31	Accelerat	9:37
15:19	Pers.*)	15:24	14:31	Rapid Simplon	14:38
16:30	Rapid Simplon	16:36	15:50	Pers.*)	15:58
22:12	Accelerat	22:18	19:48	Accelerat	19:54

*) București—Timișoara.

*) Timișoara—București.

Dela Hațeg		Spre Hațeg	
Sosește			Pleacă
5:37	Tren mixt ¹⁾	Mixt până la Băuțar	7:55
10:10	Tren mixt ²⁾	Mixt până la Băuțar	19:55
20:47	Tren mixt ¹⁾	Mixt până la Subcetate	12:10

1) Dela Băuțar.

2) Dela Subcetate.